

Pohřebiště v Martinicích dle předběžného terénního a laboratorního zkoumání obsahuje dvě kulturní složky. Jsou jimi kultura zvoncovitých pohárů a kultura nitranská. Na základě keramických nálezů, mís s rozšířeným, rovně seříznutým okrajem (H9 a H11), a především nálezu poháru typického pro nositele kultury zvoncovitých pohárů lze alespoň část hrobových celků přiřadit k této kultuře, z hrobu H13 pocházející dobře zachovalý šálek zdobený šňůrovým ornamentem pak ke skupině nitranské. Pravděpodobně jako nitranský můžeme označit také hrob s kamenným sekeromlatem (H4). Datování ostatních hrobových celků bude možné až po laboratorním zpracování nálezů.

Na základě shodné orientace výkopů prázdných hrobových celků se lze domnívat, že jejich kulturní příslušnost je totožná s datovanými hroby.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A burial site dated from the Eneolithic to the Early Bronze Age was investigated during a rescue excavation conducted in the route of the R 4901 Hulín–Fryšták road construction (Martiniče u Holešova cadastral area, Kroměříž District). A total of 16 graves and four smaller settlement features were uncovered in an area of 26 m × 17 m. Only traces of almost decomposed skeletal remains in three graves and burnt bones in two graves were found. The graves yielded a small amount of pottery finds, a stone battle-axe, a stone axe, a flint arrowhead and several flint flakes. Based on the grave goods, three graves can be dated to the Bell Beaker culture and two to the Nitra culture. Five graves did not contain any grave goods.

Arkadiusz Tajer

Neplachovice (okr. Opava)

Ul. Zámecká, parc. č. 574/1.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Slezské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84: 49.9946811N, 17.8043378E

V podzimních měsících roku 2022 byl v místě realizován záchranný archeologický výzkum při realizaci a instalaci tepelného čerpadla včetně zemního kolektoru pro místní základní školu. Během výkopových prací bylo identifikováno pět objektů, z toho čtyři zásobnicové jámy a jeden blíže neurčený sídlištní objekt (obr. 15). Materiál nalezený ve výplních jednotlivých jam dovoluje situaci přiřadit lidu lengyelské kultury. Záchranná akce navazovala na dřívější archeologické výzkumy (Juchelka et al. 2021, 216).

Literatura

Juchelka, J., Klápa, O., Petr, T. 2021: Neplachovice (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 62(1), 216.

Summary

A part of the Lengyel settlement (Fig. 15) was investigated during a rescue excavation conducted in connection with the heat line construction in Zámecká Street (Neplachovice cadastral area, Opava District).

Jiří Juchelka, David Galia, Ondřej Klápa

Obr. 15. Neplachovice. Pohled na výzkum z ptačí perspektivy (snímek pořízen pozemním vrtulníkem DJI PHANTOM 4 PRO+). Foto J. Juchelka.

Fig. 15. Neplachovice. A view of the excavation area (image taken with DJI PHANTOM 4 PRO+ drone quadcopter). Photo by J. Juchelka.

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

Ul. Zdeňka Kučery, ul. Holainova; „Zahrady“, parc. č. 533/233, 533/416, 533/206, 533/247.

Jordanovská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK: -1123599.80, -548243.43; -1123709.56, -548315.95

V březnu až květnu 2022 byl zkoumán prostor pod domy na parcelách č. 533/233, 533/416, 533/206, 533/247. Na ploše staveb bylo prozkoumáno pět mělkých sídlištních jam jordanovské kultury s ojedinělými nálezy keramiky. Lokalita leží na mírném svahu obráceném k východu s nadmořskou výškou 213 m. Jedná se o pokračování již známého sídliště (Kalábek 2022, 155).

Literatura

Kalábek, M. 2022: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 63(1), 155.

Summary

Five settlement features dated to the Jordanów culture were excavated in connection with the family houses construction in Zdeňka Kučery and Holainova streets in Olomouc (Slavonín cadastral area, Olomouc District) in 'Zahrady' field.

Marek Kalábek

Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava)

„Kopec“.

Kultura nálevkovitých pohárů, kultura kulovitých amfor, kultura se šňůrovou keramikou, pravděpodobně kultura zvoncovitých pohárů. Místo sběru. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: doposud neodevzdáno oprávněné organizaci, záležitost v jednání.

Lokalizace: WGS-84: 49.9786089N, 17.8487611E

Na polykulturní lokalitě „Kopec“ (viz oddíly Neolit, Doba bronzová, Doba římská a Doba stěhování národů), v severozápadní části katastru obce, bylo letošním povrchovým sběrem opětovně doloženo využití této polohy v eneolitu. Do pozdní doby kamenné lze zařadit poškozovaný sekeromlat z kulmské

prachovité břidlice (obr. 17: 3), nalezený bez týlní části. Použitá surovina a zřejmě i tvar odkazují ke kultuře nálevkovitých pohárů. Část nalezených keramických zlomků náleží kultuře kulovitých amfor, mezi jinými okraj mísy zdobené otiskem kroucené šňůry (obr. 16: 1), fragment výdutě s křemenným ostřivem, zdobený otiskem kroucené šňůry a důlky (obr. 16: 2) a pravděpodobně zlomek větší nádoby s tunelovitým ouškem, šikmo nasazeným (obr. 16: 4). Kulturu kulovitých amfor zde zjistil už Z. Brachtl, nálezy však nebyly publikovány (Brachtl 1997, 123). Získaný fragment bulavy zhotovené z místní droby (obr. 17: 2) lze zřejmě přiřadit jak ke kultuře nálevkovitých pohárů, tak i ke kultuře se šňůrovou keramikou. Poměrně křehká výchozí

surovina patrně neumožňovala praktické použití, spíše plnila symbolickou funkci v hrobě. K eneolitu, snad také ke kultuře se šňůrovou keramikou, náleží lichoběžníková sekerka z droby (obr. 17: 1). Pečlivě broušená je pouze břitová část. Zbytek povrchu předmětu je jen hrubě opracován. V týlní části jsou dva vruby, které patrně nejsou sekundárního původu. Samotný břit je částečně poškozený. Keramický zlomek mísy s rozšířeným okrajem a velmi kvalitním výpalem (obr. 16: 3) může náležet kultuře zvoncovitých pohárů, ale i kulturám doby bronzové. Místní eneolitické produkci odpovídá i nález celého, plochého, kotoučovitěho přeslenu, který však lze přiřadit i ke kultuře lužických popelnicových polí.

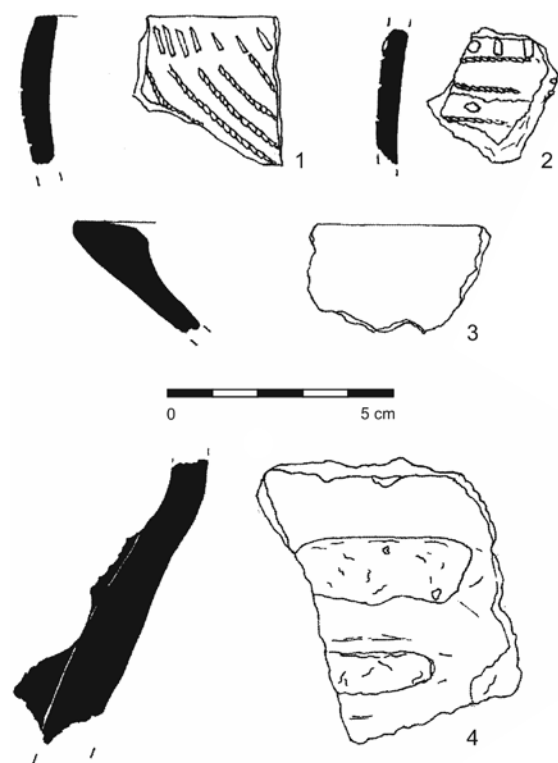
Literatura

Brachtl, Z. 1997: Vávrovice (okr. Opava). *Přehled výzkumů 1993–1994*, 123–124.

Summary

A surface survey carried out in 'Kopec' field (Vávrovice cadastral area, Opava District) in 2022 brought again evidence for an Eneolithic occupation – the Globular Amphora culture (Fig. 16: 1, 2, 4), with a possible presence of the Bell Beaker (Fig. 16: 3) and Corded Ware cultures (Fig. 17: 1) at the site as well.

Jiří Motěšický

Obr. 16. Opava-Vávrovice, „Kopec“. Zlomky keramiky. 1, 2, 4 – kultura kulovitých amfor; 3 – pravděpodobně kultura zvoncovitých pohárů. Kresba J. Motěšický.

Fig. 16. Opava-Vávrovice, 'Kopec'. Pottery fragments 1, 2, 4 – Globular Amphora culture; 3 – probably the Bell Beaker culture. Drawing by J. Motěšický.

Obr. 17. Opava-Vávrovice, „Kopec“. Eneolitická kamenná industrie. Foto O. Anlauf.

Fig. 17. Opava-Vávrovice, 'Kopec'. Eneolithic stone industry. Photo by O. Anlauf.

Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava)

Ul. Vávrovická; „U Palhanecké cesty“, parc. č. 388.

Kultura kulovitých amfor. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Ostravě.

Lokalizace: S-JTSK: - 499276.30, -1084014.55; -499293.66, -1083989.11; -499354.93, -1084034.51; 499348.29, -1084062.51; -499342.54, -1084061.24

V závěru roku 2022 proběhl archeologický výzkum vyvolaný stavbou montážní a administrativní budovy firmy Prestar, s.r.o., na parcele č. 388. Akce navázala na předchozí výzkumy z let 2001, 2002, 2003 a 2007, kdy zde byl postupně budován výrobní areál firmy (Zezulová, Šedo 2002, 22; Hlas 2008). Na skryté ploše o rozměrech cca 90 × 30 m bylo identifikováno celkem 48 zahloubených objektů (obr. 18). Konkrétně se jednalo o jeden rozsáhlý hliník, čtyři zásobní jámy, tři sídlištní objekty bez bližší interpretace a 40 sloupových jam, z nichž minimálně 21 náleželo konstrukci dlouhého třířadého domu. Dům byl orientován ve směru Z-V, což odpovídá i dříve zjištěným stavbám na lokalitě (Zezulová, Šedo 2002, 25). Z objektů pochází soubor archeologického materiálu s převahou keramiky. Získána byla také kolekce broušené a štípané industrie, v obou případech bylo zjištěno několik nedodělků a nepovedených předmětů. V jedné ze zahloubenin hliníku byl dokumentován pohřeb koně. Většina prozkoumaných objektů byla na základě získaného archeologického materiálu datována do kultury kulovitých amfor. Jen jeden menší sídlištní objekt obsahoval pouze materiál spadající do střední doby hradištní.

Literatura

Hlas, J. 2008: Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů 49*, 301.

Zezulová, M., Šedo, O. 2004: Výsledky záchraného archeologického výzkumu ve Vávrovicích, okres Opava. In: E. Tomczak, V. Janák (eds.): *Badania Archeologiczne na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w latach 2001–2002*. Katowice: Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach, 22–31.